Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Voiger (Otto Maas), Henrich Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe sése lunĭ 20 franci, pe trei lunĭ 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe sése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 165. Brașovŭ, Vinerĭ 26 Iulie (7 Augustŭ). 1891.

Brașovŭ, 25 Iulie v.

Din telegrama, ce amŭ primit'o erĭ dela biroulŭ de corespondență ungurescŭ, n'amŭ pututŭ înțelege destulŭ de bine modalitatea, ce a propus'o ministrulŭ președinte Szapary, privitorii la procederea guvernului în viitorŭ față cu obstrucțiunea stângei estreme.

Astăḑĭ vedemŭ din ḑiarele, ce ne sosescŭ de la Pesta, că tactica ce voesce sĕ o urmeze domnulŭ Szapary nu este decâtŭ o retragere mascată, séu mai bine ḑisŭ o capitulare a guvernului înaintea opoșiției.

Domnulŭ Szapary a declaratŭ în clubulŭ partidei guvernamentale, că se mulțumesce cu § 1 alŭ proiectului de lege pentru reforma administrației, care stabilesce principiulŭ numirei funcționarilor administrativĭ de către guvernŭ, și doresce numai ca la acestŭ paragrafŭ sĕ se mai adaugă unŭ nou § 2, prin care ministrulŭ sĕ fiă avisatŭ, ca pe temeiulŭ principiului enunțatŭ în § 1 sĕ presenteze simultanŭ dietei proiectele de lege asupra organelorŭ administrațiunei comitatelorŭ și cerculŭ lorŭ de activitate, asupra organisației și cerculŭ de activitate alŭ comisiunilorŭ administrative în comitate, în fine asupra tribunalelorŭ administrative. Celelalte 277 de paragrafe ale proiectului de lege actualŭ despre reforma administrației, propune d-lŭ Szapary sĕ se retragă dela ordinea ḑilei și după primirea noului § 2 propune sĕ urmeze a treia cetire și sĕ se trimită proiectulŭ de lege, constătătorŭ astfelŭ numai din doi paragrafĭ, la camera magnaților ér camera deputaților sĕ fiă amânată.

Acéstă modalitate este aprópe identică cu o retragere a proiectului de reformă, mai alesŭ décă vomŭ avé în vedere, că proiectata lege, cu doi paragrafĭ, asupra numirei funcționarilorŭ administrativĭ nu conține nicĭ o clausulă de esecutare, de unde urméză că funcționarii comitatensĭ până la crearea diferitelorŭ legĭ administrative vorŭ fi și mai departe aleșĭ ér nu numițĭ. Cu alte cuvinte Szapary se mulțămesce deocamdată numai cu declararea în principiu a numirei funcționarilorŭ administrativĭ din partea statului, retrăgându-se dinaintea opoșiției sub cuvêntŭ, că voesce sĕ salveze prestigiulŭ parlamentarismului amenințatŭ prin obstrucțiune.

Se înțelege, că opoșiția stângei estreme triumféză acum în fața retragerei domnului Szapary și nu scie cum sĕ esploateze mai bine acéstă victoriă a ei pentru a face sĕ cadă întregŭ cabinetulŭ.

Dér acum și oposițiunea moderată își ridică capulŭ, deórece fiindŭ cu trupŭ și sufletŭ pentru reforma administrației, ea nu este nicidecum mulțămită cu soluțiunea propusă de d-lŭ Szapary, nu înțelege mai alesŭ de ce sĕ se delăture cei 277 de paragrafĭ, carĭ conținŭ multe garanții ale autonomiei și libertății, față cu omnipotența guvernului.

Szapary a credutŭ sĕ scape din încurcătură și s'a cufundatŭ și mai multŭ în labirintulŭ situațiunei parlamentare actuale. Elŭ însușĭ sĕ fi ḑisŭ în clubŭ, că ḑilele următóre vorŭ fi furtunóse și grele pentru guvernŭ. Stânga estremă va sci sĕ-i amărască de aci încolo ḑilele și mai multŭ. Unii ḑicŭ, că independenții vorŭ continua obstrucțiunea la § 1, dér față cu noulŭ § 2 nu vorŭ mai face obstrucțiune, deórece acestŭ paragrafŭ e numai unŭ mijlocŭ de retragere alŭ ministrului președinte; alții susținŭ, că stânga estremă se va opune sistematicŭ și fără de nicĭ o considerare propunerilorŭ guvernului și că la § 2 vorŭ lua cuvêntulŭ toțĭ membrii partidei.

Cabinetulŭ Szapary vrêndŭ sĕ scape de crisa parlamentară, a căḑutŭ elŭ însușĭ într'o situațiune critică, care anevoiă se va puté sfîrșì altfelŭ, decâtŭ prin retragerea lui silită.

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Iulie (6 Augustŭ.)

— In Peterhof s'a serbatŭ **ḑiua onomastică a împĕratului Rusiei** prin unŭ serviciu divinŭ, după care apoi Maiestățile lorŭ dimpreună cu óspeții învitațĭ se duseră la dejunŭ. Lângă împĕrătésa mergea regele *Alexandru*, ér lângă împĕratulŭ mergea regina Greciei. Dejunulŭ a fostŭ servitŭ la trei mese. La cea dintêiu a statŭ părechia împĕrătéscă, regele Sêrbiei, regina Greciei și familia împĕrătéscă. La masa a doua presida marea ducesă Paul; la drépta ei ședea ambasadorulŭ francesŭ Labonlaye, la stânga ei regentulŭ Ristică. La masa a treia se așeḑară miniștrii Giers, Pasică și toțĭ oficerii escadrei francese. Regele purta ordinulŭ Sf. Andreiu, Labonlaye purta ordinulŭ lui Alexandru-Newsk, pe care l'a căpătatŭ în ḑilele aceste.

— In portulŭ francesŭ *Cherbourg* a sositŭ în ḑilele acestea **o escadră** compusă din corăbii **rusescĭ**, **grecescĭ** și **americane**. Primarulŭ din Cherbourg a primitŭ pe oficerii acestei escadre cu mare onóre. Primarulŭ bineventă pe oficerĭ și le aduse aminte primirea, ce i-se făcù escadrei francese în Kronstadt, și care primire *sigiléză amiciția între Francia* și *Rusia*. Comandantulŭ încrucișătorului rusescŭ, *Admiral Kornilov*, mulțămì pentru aceste cuvinte, ḑicêndŭ, că marinarii francesĭ întorcêndu-se din Petersburgŭ, vorŭ avé sĕ istorisescă multe despre simpatia Rusiei față de Francia. Prefectulŭ din Cherbourg toastă pentru concordia între națiunea grecéscă, francesă și americană. La unŭ banchetŭ ce s'a datŭ în onórea acestei escadre deputatulŭ din Cherburg, *Cabart-Donneville*, ridică unŭ paharŭ pentru speranța, că în *rĕsboiulŭ celŭ mai apropiatŭ*, *Rușii și Francesi se vorŭ sprijinĭ frățesce unii pe alții*. Lucrătorii din Cherbourg au datŭ unŭ banchetŭ în sala consiliului comunalŭ în onórea soldaților acestei escadre, la care le făcură acestora marĭ ovațiunĭ. Comandantulŭ *Alexier* a fostŭ purtatŭ de mulțime în triumfŭ și a căpătatŭ unŭ buchetŭ de florĭ.

— Și în stațiunea balneară din Pirenei, superiorĭ, Cauterets, s'a făcutŭ o *manifestațiune* **de înfrățire ruso-francesă.** Când sosi aicĭ ambasadorulŭ rusescŭ din Parisŭ br. *Mohrenheim*, a fostŭ primitŭ de autoritățile de aicĭ și de óspeții băilorŭ în sunetulŭ musicei, ce întonă imnulŭ naționalŭ rusescŭ și marseillaisa. Ambasadorulŭ rusescŭ și cu soția sa plângeau de bucuriă. Baronulŭ Mohrenhein ținù înaintea adunărei următórea vorbire, care fù ascultată de cei presențĭ cu capetele descoperite: Manifestațiunea acésta cordială și — dați-mĭ voiă sĕ o dicŭ — mișcătóre de simpatiă, cu care D-vóstră ațĭ onoratŭ pe representantulŭ Rusiei, îmĭ este cu atâtŭ mai profundă, cu câtŭ acésta nu se referă la persóna mea, ci la ceva cu multŭ mai superiorŭ decâtŭ mine. In óra acésta, în care după cum sciți, vĕ primescŭ la noi cu bucuriă, mĕ simtŭ fericitŭ, că amŭ observatŭ, ce ecou putemicŭ au Pireneii. Sĕ trăiescă Francia!

— La înaugurarea *liniei ferate francese* între orașulŭ *Cahors* și *Gourdon*, generalulŭ *Varnet*, comandantulŭ corpului alŭ 17-lea de armată, într'unŭ toastŭ, dete espresiune bucuriei sale patriotice, că póte constata, că armata francesă a ajunsŭ la înălțimea chiămărei sale. Tótă lumea o scie acésta, ḑise generalulŭ, și cele mai frumóse omagii pentru acéstă renascere a armatei este primirea ce i-s'a făcutŭ **escadrei francese** la Kronstadt, și care a aflatŭ unŭ viu rĕsunetŭ în inimile Francesilorŭ, pentru-că ei privescŭ acésta ca o dovadă a respectului Europei față de ea. Acum și Anglia se străduesce, ca sĕ primescă escadra francesă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

8)

Carnetulŭ roșu.

Novelă, tradusă de **Moșulŭ**.

Minutarulŭ orologiului arăta aprópe de mieḑulŭ nopții, când apărù Czrynowsky în clubulŭ celorŭ nemulțumițĭ. Din pășirea lui precisă în cerculŭ lorŭ se putea cunósce, că elŭ a luatŭ o hotărire și că în propusulŭ lui nu se mai póte face nicĭ o schimbare.

După-ce ședură toțĭ în ordine și după-ce îi împărtășiră lui Czrynowsky înc'odată dorința comitetului din Petersburgŭ, elŭ se ridică și începù:

„Amicilorŭ, vĕ înplinescŭ dorința, pentru-că încă mâne părăsescŭ Parisulŭ și mĕ ducŭ la Petersburgŭ, anume ca bibliotecarŭ imperialŭ rusescŭ și conservatorŭ în palatulŭ taurianŭ."

Unŭ „ah" generalŭ de mirare se audì din piepturile celorŭ presențĭ.

„Acésta este tradare!" strigà unulŭ din cei presențĭ.

Fruntea lui Czrynowsky se încrețì și o privire amenințătóre fu rĕsplata vorbitorului.

„Nu ca Czrynowsky ocupŭ postulŭ acesta, ci ca unŭ profesorŭ Rostow. In posiția asta sperŭ, la totŭ casulŭ, a vĕ puté mai multŭ folosi, ca décă așĭ fi silitŭ, sĕ mĕ ținŭ undeva ascunsŭ în Petersburgŭ cu frica în spate, ca urmăritŭ séu condamnatŭ. Plecŭ deja mâne. Hârtiile îmĭ suntŭ în regulă."

— „Dér cum s'a întêmplatŭ asta?" întrebă președintele. „Ne poțĭ da vre-o esplicațiune?"

— „De sigurŭ v'așĭ puté da, am însĕ motivele mele întemeiate, de-a nu vi-le descoperi încă câteva sĕptĕmânĭ. Din Petersburgŭ o sĕ vĕ trimitŭ scirĭ".

Impărtășirea acésta se vedea, că-i frapase pe toțĭ. Czrynowsky găsia acésta ca lucru firescŭ și a trebuitŭ sĕ se întrepună cu tótă elocința, ca sĕ schimbe disposiția consoțilorŭ. După-ce însĕ se deșertară câteva pahară de șampaniă și după-ce Czrynowsky comandase baterii nouĕ din beutura plăcută, în foculŭ toastelorŭ se împrăștiară totŭ mai multŭ îngrijirile aliaților, în fine dispărură cu totulŭ la stăruințele lui Czrynowsky, de a-i informa asupra planurilorŭ lui din viitorŭ.

Numai diminéța se despărțiră aliații.

VII. In palatulŭ tauricŭ.

Profesorulŭ Rostow și Czrynowsky erau douĕ figurĭ deosebite. Pe când Czrynowsky în preséra plecării se presentase amicilorŭ cu barbă completă, la gară apărù acum cu o mustață puternică à la Victorŭ Emanuelŭ. Décă împrejurarea acésta împrumuta fețeí sale o schimbare completă, cu atâtŭ mai frapantă devenì acéstă schimbare prin ochelarii aurițĭ, pe carĭ și-i puse acum pe nasŭ.

Numai Agalin și Selenejoj sciau de plecarea lui Czrynowsky, carĭ îlŭ însoțiră până la gară.

Incă nu trecură trei ḑile de când Czrynowsky se întroduse în palatulŭ tauricŭ sub pseudonimulŭ de profesorŭ Rostow. Servitorii de sub elŭ se adunară sub conducerea bĕtrânului chelarŭ și plecară sĕ i-se presente.

Czrynowsky apărù la celălaltŭ capĕtŭ alŭ coridorului.

Chelarulŭ bĕtrânŭ când îlŭ vĕḑù, rĕmase încremenitŭ și, fără voiă, căutà sĕ se raḑime de unŭ părete din apropiere. I-se năzărea óre ochilorŭ lui bĕtrânĭ vre-o nenorocire, séu . . . dér nu . . .

Czrynowsky se apropià de miculŭ grupŭ.

— „A bună sémă, servitorii mei, tătucule?" întrebà profesorulŭ Rostow cu voce amicabilă.

Bĕtrânulŭ gângăvì ceva afirmativŭ și pe fața lui se oglindà unŭ amestecŭ de frică, spaimă și supunere particulară.

Pseudoprofesorului i-se părù acésta cam ciudatŭ, în inima lui se stêrniră nisce bănuelĭ, dér deo-camdată le înădușì, propunêndu-șĭ a interpela mai târḑiu pe bĕtrânŭ în privința acestei purtărĭ curióse. Odăile destinate pentru elŭ erau arangiate până la cele mai micĭ amĕnunte, cu tóte acestea mai trebuia sĕ se reguleze câte ceva; astfelŭ trecură érășĭ mai multe césurĭ fără sĕ-șĭ aducă aminte de întêmplarea cu bĕtrânulŭ.

Implinindu-se și cele din urmă dorințe ale profesorului, ordonà sĕ i-se aducă o saniă ca sĕ-lŭ ducă la cimiterulŭ Smolensky.

După o călĕtoriă sourtă elŭ și ajunse acolo. Ḑiua fiindŭ binișorŭ rece, elŭ se învĕlise întregŭ în cojoculŭ sĕu și nu se desvĕlì, decâtŭ când se oprì sania înaintea casei păzitorului dela cimiterŭ, care și apărù în ușă.

Decĭ cu mândriă simte fiă-care Francesŭ, că printr'unŭ progresŭ neobositŭ, Francia şĭ-a câştigatŭ vechiulŭ ei rangŭ în Europa.

— Scirile mai nouĕ din *Tonking*, despre înfrângerea espedițiunei colonelului **Domine**, au produsŭ în Parisŭ mare nelinisce. La înfrângerea acésta au fostŭ ucişĭ 11 Francesĭ şi o mulțime au fostŭ rănițĭ, ér Chinesii au prădatŭ şi au arsŭ mai multe sate. O corespondență din *Hai-Phong*, trimisă ḑiarului „Temps", spune, că autoritățilorŭ de aicĭ li lipsesce disciplina.

Studenții italienĭ din Turin către studenții românĭ.

Primindŭ memoriulŭ studenţilorŭ universitarĭ din România, studenţii universitarĭ din Turin le-au adresatŭ următórea scrisóre:

Iubițĭ Confrațĭ.

Am primitŭ frumosulŭ vostru memoriu privitorŭ la situațiunea Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria.

Vĕ mulțămimŭ din tótă inima pentru espresiunile gentile ce ne adresațĭ, şi vĕ asigurămŭ, că vomŭ ceti şi medita cu cea mai mare atențiune asupra tuturorŭ faptelorŭ pe carĭ le espunețĭ într'o formă prea atrăgătóre. Dér vĕ făgăduimŭ solemnŭ, că vomŭ lucra cu totŭ interesulŭ, pe care ilŭ póte deştepta în noi originea comună şi afinitatea de rassă, pentru ca justele şi sfintele vóstre aspirațiunĭ sĕ fiă pe deplinŭ satisfăcute. Vĕ mulțămimŭ mai alesŭ de atențiunea măgulitóre ce ațĭ avutŭ pentru noi credêndŭ că vomŭ fi utilĭ causei vóstre, făcêndu-ne cunoscute sforțările marĭ pe care le facețĭ pentru ridicarea şi întărirea naționalității române în Orientŭ.

Primițĭ, vĕ rugămŭ, salutările cele mai vii ale fraților voştri.

Preşedinte, N. E. Cliceco.
Secretarŭ, E. Cottino.

SCIRILE ḐILEI.

— 25 Iulie (6 Augustŭ.)

Camera de comerciu din Cernăuțĭ a adresatŭ guvernului austriacŭ o petițiune urgentă, în care cere ca sĕ intervină pe lângă guvernulŭ română, pentru înființarea unui consulatŭ română la Cernăuțĭ.

***

Regele Alexandru la Parisŭ. Ministrulŭ francesŭ Ribot a fostŭ încunosciințatŭ pe cale oficială, că regele Alecsandru alŭ Sêrbiei va sosi în 25 Augustŭ incognito la Parisŭ, unde va petrece două sĕptĕmânĭ.

***

Scirĭ militare. Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu a dispusŭ, după cum anunță „Frdbl.", că în anulŭ 1892 soldații sĕ capete la dejunŭ conserve. Totŭ a doua ḑi primesce fiă-care soldatŭ la dejunŭ supă de conserve în greutate de 36 grame, pe când în celelalte ḑile dejunulŭ va fi totŭ celŭ de până acum.

***

Esposițiunĭ economice şi industriale in Rusciucŭ şi Filipopole. Guvernulŭ bulgarŭ a hotarîtŭ, că în anulŭ 1892 sĕ arangieze în Rusciucŭ şi în Filipopole esposițiunĭ locale economice şi industriale. Principele Ferdinandŭ a luatŭ protectoratulŭ şi preşedința comisiunei de esposițiune. La acésta esposițiune se vorŭ espune numai producte şi animale indigene, apoi măşinĭ şi instrumente economice din străinătate. Aceste esposițiunĭ suntŭ din cele dintêi, ce se facŭ în Bulgaria.

***

Pentru espedarea epistolelorŭ cu posta s'a datŭ o ordinațiune ministerială, în ințelesulŭ căreia epistolele, pe ale căroru plicurĭ se află scrisŭ orĭ tipăritŭ alt-ceva, afară de adresa trebuinciósă, oficiile postale suntŭ în dreptŭ a nu le primi sĕu a nu le espeda la loculŭ destinațiunei lorŭ.

***

Persecuțiunea Evreilorŭ în Rusia. Ḑiarulŭ „Novoie Vremia" anunță, că copiii Evreilorŭ străinĭ, carĭ n'au dreptŭ de a locui în Rusia, în anulŭ viitorŭ şcolarŭ nu vorŭ mai fi primițĭ în şcólele superióre şi medii.

***

Colera. Raporturile sanitare din Constantinopole anunță, că colera s'a ivitŭ în Hedscha şi că amenință Egiptulŭ.

***

Manevrele împĕrătescĭ de Waidhofen. Lui „Neue Fr. Presse" i-se scrie din Lintz: La manevrele finale din anulŭ acesta, ce se vorŭ face pe la finea lui Septemvre la Wandhofen lângă Taya, vorŭ lua parte 80 de batalióne infanteriă, 60 escadróne cavaleriă şi 160 de tunurĭ. Acestorŭ trupe li-se vorŭ împărți 4 milióne cartuşe de puşcă şi 10,000 cartuşe pentru tunurĭ.

***

400 anĭ de la descoperirea Americei. La ambasada Spaniei din Parisŭ s'a ținutŭ prima întrunire a comitetului formatŭ de către ducele de Mandas pentru a asigura participarea Franciei la serbările ce se vorŭ da în Spania cu ocasia celui de alŭ patrulea centenariu de la descoperirea Americei.

***

Comptabilŭ dispărutŭ. Comptabilulŭ dela banca Transilvaniei din locŭ, Wolfsohn, luându-şĭ unŭ concediu de 14 ḑile, nu s'a mai întorsŭ şi nu se scie unde se află. Imprejurarea acésta a datŭ nascere svonului, că ar fi făcutŭ malversațiunĭ la bancă, fiindŭ şi procuristŭ în timpulŭ din urmă. Cei ce pretindŭ a fi inițiațĭ în afacerile băncii susținŭ însĕ, că acolo s'au găsitŭ tóte în regulă şi că numitulŭ comptabilŭ s'ar fi depărtatŭ numai din causa datoriilorŭ sale private, carĭ se urcă la cifra de vre-o 15,000 florinĭ.

***

Circulŭ Sidoli va mai sta numai 4 ḑile în carĭ pe lângă producțiunile de până acum, se va mai produce şi unŭ ursŭ, care va călări pe calŭ. Atragemŭ atențiunea cetitorilorŭ asupra acestorŭ ultime producțiunĭ.

Serbarea centenariului alŭ şeselea alŭ independenței Elveției.

In 2 Augustŭ n. c. s'au împlinitŭ şése sute de anĭ, de când Elveția a devenitŭ unŭ statŭ independentŭ. Cu ocasiunea acésta s'au arangiatŭ în oraşulŭ Switz marĭ festivitățĭ şi în tóte cantónele s'a ținutŭ serviciu divinŭ şi s'au făcutŭ procesiunĭ. In oraşele mai marĭ s'au datŭ concerte, iluminațiunĭ, focurĭ cu artificii etc. Ḑiua întêiu a sĕrbării a a decursŭ în tótă Elveția în modŭ fórte imposantŭ.

Ḑiua a doua a serbării a fostŭ favorisată de unŭ timpŭ fórte frumosŭ. In oraşulŭ Switz îmbulzéla pe vapóre şi în trenurĭ era colosală. Joculŭ festivŭ a fostŭ repețitŭ între aplause prelungite. Oraşulŭ era decoratŭ cu trofee prețióse, cu stégurĭ fâlfâitóre, cu arcurĭ de triumfŭ, covóre şi cu florĭ.

In ḑiua serbării au sositŭ 103 membrii ai consiliului națională şi 34 membrii ai staturilorŭ generale, pe lângă aceea au mai fostŭ representate aprópe tóte ambasadele diplomatice străine. Au mai sositŭ representanții cantónelorŭ, ai şcólelorŭ superióre şi ai reuniunilorŭ. Ospeții întreprinseră după prânḑŭ o escursiune la insula *Rütli*, unde preşedintele consiliului staturilorŭ generale ținŭ o vorbire, în care aminti evenimentele principale din istoria confederațiunei elvețiene, apoi încheiă cu cuvintele:

„Republica elvețiană dintre Alpĭ a duratŭ mai multŭ decâtŭ marĭ împărății! Se reînoimŭ spiritulŭ vechiu alŭ confederațiunei! Sĕ recunóscemŭ problema viitorului din istoria trecutului! Se căutămŭ *dreptatea* şi *libertatea*. Dreptură egale pentru toțĭ, sub semnulŭ crucei confederațiunei. (Bravo!)... Sĕ imitămŭ pe strămoşii noştri, carĭ îşĭ puneau nădejdea în Dumneḑeu, sĕ ne îndreptămŭ privirile în susŭ, către celŭ Atotputernicŭ, care ne protege".

După acesta vorbi consilierulŭ *Welti*, care ḑise, că Elvețienii suntŭ datorĭ sĕ-şĭ întindă mâuile la o nouĕ confederațiune, nu pe şese sute de anĭ, ci pentru eternitate.

Vorbirile acestea furĕ primite cu aplause furtunóse. Musica întonă imnulŭ elvețiană şi mii de sunete de buciumŭ rĕsunară până la țermurii bĕtrânului lacŭ alŭ libertății!

Corespondența „Gaz. Trans."

Unimătŭ (Sĕlagiu), Iulie 1891.

Două comune din cerculŭ pretorialŭ alŭ Tăşnadului (Sĕlagiu), carĭ afară de câte-va „lipitorĭ de ale satului" suntŭ locuite numai de Românĭ, forméză unŭ cercŭ notarialŭ, unde până la începutulŭ lunei lui Maiu era notarŭ unŭ Maghiarŭ încarnatŭ, care cu prilegiulŭ recensĕmêntului poporalŭ dela începutulŭ acestui anŭ, aprópe pe toțĭ ómenii din comuna, în care se afla elŭ, i-a scrisŭ, că sciu vorbi unguresce, cu tóte că abia 20 dintre 1250 suflete sciu, ceilalțĭ nicĭ o bóbă. Norocŭ, că în cealaltă comună, ce se ține de acestŭ notariatŭ, nu dênsulŭ, ci unŭ Română a sĕvîrşitŭ recensĕmêntulŭ împreună ca preotulŭ de acolo, carĭ se înțelege, că au lucratŭ cu dreptate şi conscienţioşŭ, căcĭ altfeliu d-lŭ Keleti şi-ar fi completatŭ şi cu cele peste 900 suflete românescĭ din acéstă comună rotunda sumă de 10,000,000 de „tös-gyökeres" Ungurĭ. Aşa se esplică enigma, cum de năsdrăvanulŭ Keleti a isbutitŭ, sĕ creeze atâția Ungurĭ în rĕstimpŭ de 10 anĭ, căcĭ décă în tóte satele de sub stăpânirea ungurésca s'a făcutŭ numerotația ca aicĭ, atuncĭ nu e mirare, că Ungurii s'au sporitŭ pe hârtiă ca ciupercile.

De acestŭ notarŭ nesdrăvanŭ, s'au mântuitŭ acum aceste 2 sate românescĭ şi astfelŭ devenindŭ vacantŭ, acelŭ notariatŭ, s'au presentatŭ pentru ocuparea lui vre o 11 indivizĭ din sĕmînția lui Árpád-Lévi şi unŭ singurŭ Românŭ, de nascere din Sĕlagiu, dér acum notarŭ lângă Sibiiu. Ḑiua alegerii o fixă fisolgăbirĕulŭ pe 22 Iuniu n. c., adecă pe a 2-a ḑi de Rusalile românescĭ, cu scopŭ, sĕ vede tréba, că atâtŭ poporulŭ, câtŭ şi mai alesŭ preoții sĕ nu pótă lua parte la alegere, fiindŭ ei ocupațĭ în acea ḑi cu biserica.

Inainte de alegere cu o ḑi, voinicosulŭ fisolgăbirĕu a umblatŭ a corteşi pentru unŭ favoritŭ alŭ sĕu şi a *datŭ poruncă aspră bieților primarĭ comunalĭ din aceste două comune, ca ei numai pentru acesta sĕ voteze*, dându-şi silința de a câş-

---

Aceeaşĭ surprindere şi spaimă, ce se întipărise pe fețele servitorilorŭ, se arătă şi pe fața bĕtrânului păzitorŭ. Elŭ intră în casă şi întrebă pe bĕtrânŭ, décă neconturbatŭ şi nevĕḑutŭ de nimenĭ ar putê sĕ cerceteze cripta familiară a Czrynowskylorŭ?

La rĕspunsulŭ afirmativŭ alŭ bĕtrânului, grăbiră amêndoi la cripta numită. Czrynowsky, rugă pe bĕtrânŭ sĕ aştepte ér elŭ intră.

Câteva trepte la o parte duceau spre cosciugulŭ mamei sale, care era acoperitŭ cu florĭ veştezite. Genunchii i-se plecară, cu capulŭ atinse cosciugulŭ, şi de anĭ de ḑile, pentru prima dată, buzele lui rostiră o rugăciune. Ea veni din profundulŭ inimei sale şi'lŭ împlu de o disposiţiă atâtŭ de calmă, că pe fața lui se furişară lacrimĭ ferbințĭ. In situația asta petrecŭ mai multŭ ca unŭ pătrarŭ de oră. De sigurŭ ar fi petrecutŭ şi mai multŭ aicĭ, décă sunetulŭ cheilorŭ nu l'ar fi admoniatŭ sĕ ésă.

Profesorulŭ sări deodată şi se întórse éră în casă cu bĕtrânulŭ, care fața de dênsulŭ se ținea totŭ într'o devoțiune sfiósă. O monedă măricică rĕsplăti ostenéla bĕtrânului şi sania sburà ca vêntulŭ îndĕrĕtŭ.

Amintirea mamei sale îi pĕtrunse tótă ființa, încâtŭ sêmți necesitatea sĕ rĕmână singurŭ. Servitorulŭ, care-i sta la disposiția, îi pregăti ceaiulŭ cu cele ce se țină de elŭ şi se depărtă. Elŭ se culcă în curêndŭ. Visurĭ comfuse şi fără nicĭ o legătură ilŭ torturară şi nu'lŭ lăsară sĕ dórmă de locŭ.

Cam aşa petrecŭ până pe la mieḑulŭ nopții.

Morfeu tocmai începea sĕ'lŭ mângăiă cu nisce figurĭ pacînice, carĭ erau binefăcĕtóre pentru inima lui agitată în modŭ atâtŭ de straniu, — când étă îi străbate la urechĭ sgomotulŭ sĕlbaticŭ de dobe alŭ gardei împĕrătescĭ dela regimentulŭ Preobraşensky.

Elŭ era tărbăcitŭ de somnŭ şi credea că viséză.

Tobele rĕsună a doua óră şi mai puternicŭ.

Ce s'a întêmplatŭ?

Sună clopoțelulŭ şi intrândŭ servitorulŭ, ilŭ întrebă, că de unde provine conturbarea acésta a nopții.

Servitorulŭ nu putŭ da nicĭ o esplicare.

Czrynowsky tocmai voia sĕ-lŭ trimită sĕ se informeze, când étă intră chelarul bĕtrânŭ, spăriatŭ, şi împărtăşesce profesorului, că o mână criminală éră s'a încercatŭ sĕ ia viéța împĕratului. Dela Moscva a sositŭ chiar acum scirea telegrafică, că sub şinele pe carĭ avea sĕ călĕtorêscă împĕratulŭ, s'a pusŭ dinamită care a esplodatŭ în momentulŭ, când trecuse peste ea trenulŭ de bagagiu, sfărâmându-lŭ de jumĕtate.

— „Şi împĕratulŭ", întrebă profesorulŭ.

— „E scăpatŭ. Elŭ cu trenulŭ sĕu ajunse trenulŭ de bagagiu merse înainte şi trecuse peste loculŭ subminatŭ cu o jumĕtate de óră mai 'nainte", — rĕspunse bĕtrânulŭ.

— „Mulțămită lui Dumneḑeu!" strigă Rostow, suspinândŭ greu.

Intregŭ Petersburgulŭ era iritatŭ după-ce se descoperiră amĕnuntele planului. Poporațiunea fŭ cuprinsă de o ură generală față cu ucigaşii.

Cine erau ucigaşii?

Investigările oficióse n'au ajunsŭ la altŭ resultatŭ, decâtŭ că atentatulŭ l'a comisŭ unŭ individŭ, care a petrecutŭ în Moscva sub unde de Suchorucow împreună cu o femeiă. Amêndoi dispăruseră fără urmă.

Profesorulŭ Rostow stă pe gândurĭ. Décă combină elŭ planulŭ privitorŭ la subminarea dalatulŭ de érnă, proiectatŭ în Parisŭ de Batianov şi primitŭ cu entusiasmŭ de soția sa, atuncĭ, fără nicĭ o îndoélă, trebuia sĕ vadă, că aicĭ este mare asĕmĕnare, din care se póte conchide, că Magdalena, directŭ, orĭ indirectŭ trebue sĕ fiă părtaşe la atentatulŭ nereuşitŭ. In acésta ilŭ întărea descrierea persónelorŭ celorŭ doi atentatorĭ făcută de vecinii căsuliei din Moscva. Fiă-care caracteristică descrisă se potrivea pentru femeia sa.

Aşa-déră lunĭ întregĭ a petrecutŭ ca subunŭ coperişŭ cu necunoscutulŭ. — Ură şi disprețŭ se stârniră deodată în elŭ față cu ființa, care într'unŭ fanatismŭ sĕlbaticŭ chiar şi demnitatea de femeiă şi-a jertfit'o pentru o fantomă.

Incă la 4 Decemvre împĕratulŭ sosesce în Petersburg. Mulțimea publicului adunată la gară, ilŭ primi cu însuflețire şi însoțitŭ de o suită strălucită se duse mai întêiu în catedrala Casan, unde înălță către Atotputerniculŭ o scurtă rugăciune de mulțumită, pe urmă se duse la palatulŭ de érnă. Cu tóte, că frigulŭ era fórte aspru, drumulŭ dela gară până la palatŭ era înțesatŭ de mulțime, care primea pe împĕratulŭ cu urale nesfĕrşite.

(Va urma.)

tiga şi voturile altora. Acestŭ favoritŭ alŭ d-lui fisolgăbirĕu, veniudŭ dela Seghedinŭ, şi-a cumpăratŭ o avere frumósă, pe care însĕ păpându-o, mai marii l'au pusŭ scriitorŭ la oficiulŭ pretorialŭ din Tăşnadŭ, ca sĕ nu fiă peritorŭ de fóme; sătui fiindŭ acuma stăpânii sĕi de elŭ, au vrutŭ sĕ-lŭ arunce ca notarŭ pe spinarea a două comune române.

Sosindŭ ḑiua alegerii, d-lŭ fisolgăbirău, fără multă ceremoniă, aşa ḑicêndŭ cu forţa numi pe favoritulŭ sĕu de notarŭ, făcêndŭ o presiune iresistibilă asupra alegĕtorilorŭ, dintre carĭ mulţĭ ar fi vrutŭ sĕ voteze pentru unŭ Jidanŭ, care celŭ puţinŭ scia fórte bine româneşce, pe când favoritulŭ fisolgăbirĕului *nicĭ unŭ cuvêntŭ nu scie*. Câţiva representanţĭ mai curagioşĭ însĕ au protestatŭ în potriva alegerii şi astfelŭ aceea a fostŭ nimicită, fixându-se o nouă alegere pe ḑiua de 3 (15) Augustŭ c.

E póte superfiu a mai aminti, că deşi între vre-o 200,000 de locuitorĭ din comitatulŭ Sĕlagiului, Românii facŭ peste 120,000 şi abia restulŭ de 80,000 ilŭ formézā Maghiarii, Şvabii, Jidanii şi alţĭ străinĭ, *concurentulŭ română n'a fostŭ pusŭ în candidaţiă*. De altmintrelea în întregŭ cerculŭ Tăşnadului, constătorŭ din 45 comune, în carĭ maioritatea covêrşitoriă mai pretutindenea o formézā Românii, abia 2 notarĭ de Românŭ suntŭ; dintre aceştia unulŭ *numai astfelŭ a pututŭ sĕ rĕmână până acuma notarŭ, décă a luatŭ „Ur vacsora" (cuminecătura) in biserica calvină şi décă a făgăduitŭ, că pe fiulŭ sĕu ilŭ va cresce in colegiulŭ din Dobriţinŭ*, ér celalaltŭ e suferitŭ, pentru-că e modelulŭ notarilorŭ din acestŭ cercŭ alŭ Tăşnadului şi n'a fostŭ până acum înlocuibilŭ prin nicĭ unŭ Ungurŭ. Apoi în opidulŭ Tăşnadŭ, care e împrejmuitŭ de Românĭ şi în care suntŭ concentrate mulţime de funcţiunĭ, nu vre-unŭ funcţionarŭ, dér nicĭ măcarŭ unŭ haiducŭ de Românŭ nu se află.

Astăḑĭ în posturĭ se înfundŭ nisce renegaţĭ, orĭ nisce „nemeşĭ" sdrenţoşĭ cu câte 3—4 clase normale, carĭ după ce şi-au păpatŭ averea cine scie prin ce uşurinţă a lorŭ, ni-se impunŭ nouă ca sĕ-i hrănimŭ şi sĕ-i susţinemŭ fiă ca notarĭ, fiă în alte posturĭ. Nu aşa se făcea însĕ pe timpul, când era protopretorŭ în cerculŭ Tăşnadului d-lŭ Andreiu Cosma, căcĭ atuncĭ se presentau la ocuparea posturilorŭ concurenţĭ românĭ de drepturĭ şi chiar şi concurenţii la nisce posturĭ de scriitorĭ pretorialĭ, notarĭ etc. aveau celŭ mai puţinŭ dela 6—8 clase gimnas. Cu unŭ cuvêntŭ, posturile se ocupau atuncĭ numai după vredniciă şi de aceea dintre 13 notariate ce le formézā cele 45 comune din acestŭ cercŭ vre-o 9 erau ocupate de Românĭ, dér de Românĭ vrednicĭ şi credincioşĭ, sub carĭ prosperau interesele publice. Astăḑĭ însĕ vrednicia Românului nu este băgată în sémă şi preferinţă se dă orĭ cui, numai Românŭ sĕ nu fiă şi românesce sĕ nu sciă. De aicĭ se explică pentru-ce Sĕlagiulŭ românescŭ e datŭ cu totulŭ pe mâna străinilorŭ, carĭ îi tractézā pe Românĭ, tocmai aşa cum tractau odinióră Fanarioţii grecĭ pe fraţii noştri de dincolo. Fonarioţii grecĭ s'au dusŭ şi aşa vorŭ căpăta minte şi Fanarioţii noştri. Asta-i totŭ ce ne mângăie în împrejurările de faţă.

Programa

gimnasiului superiorŭ din Năsĕudŭ pentru anulŭ şcolasticŭ 1890/91.

Cu anulŭ şcolasticŭ 1890/91 acestŭ gimnasiu a întratŭ în anulŭ alŭ 28-lea alŭ esistenţei sale, fiindŭ deschisŭ la 4 Octomvre 1863.

Programa acestui gimnasiu pe anulŭ scolasticŭ espiratŭ se împarte în două părţĭ. In partea primă aduce planulŭ stabilŭ de învĕţămêntŭ pentru tóte 8 clasele şi raportulŭ întâiu despre societatea de ajutorare „Vasilie Naşcu" din Năsĕudŭ. Acéstă societate s'a înfiinţatŭ definitivŭ în anulŭ 1889, când i-s'au aprobatŭ de ministerulŭ ung. de interne statutele ei. Scopulŭ societăţii este a ajutora pe şcolarii dela acestŭ gimnasiu cu mijlócele trebuinciόse, dândŭ stipendii şi pentru cei ce absolvândŭ la acestŭ gimnasiu, mergŭ la alte şcóle mai înalte.

Societatea „Vasile Naşcu" are 49 de membri ordinarĭ. Fondulŭ societăţii cu finea anului 1890 sta din 1612 fl. 88 cr. la carĭ se vorŭ adauge procentele până la finea anului 1890, ér fondulŭ pentru monumentulŭ fundatorului constă din 270 fl. 99 cr.

Partea a doua a programei se începe cu „cronica anuală", în care însĕ nu se amintesce despre monstruósa ordinaţiune ministerială, prin care *i-se şterse caracterulŭ confesionalŭ şi naţionalŭ* alŭ acestui gimnasiu.

Ca profesorĭ au funcţionatŭ în cursulŭ anului 17 inşĭ, anume d-nii: Ioanŭ Ciocanŭ (directorŭ), Maximŭ Popŭ, Floreanŭ Moţocŭ, Ioanŭ Mălaiu, Andreiu Mazanecŭ, Constantinŭ Moisilŭ, Pavelŭ Tanco, Artemiu P. Alexi, Gavrilŭ Scridonŭ, Ionŭ Tanco, Ionŭ Lupŏe, Gregoriu Pletosŭ, Ionŭ Geţe, Iacobŭ Popŭ, Ionŭ Fischer (musică), Pompeiu Grigoriţa şi Emilŭ Domide.

Religiunea s'a propusŭ în fiă-care clasă în câte 2 óre pe sĕptĕmână, din limba română s'au propusŭ în tóte 8 clasele câte 21 óre pe sĕptĕmână, din limba maghiară 27, şi din limba germană (dela clasa a 3-a în susŭ) 15 óre.

Din datele statistice despre şcolarii gimnasialĭ pro 1890/91 aflămŭ, că până la finea anului au frecuentatŭ şcóla 233 au desertatŭ 5 şi a rĕposatŭ 1. După confesiune: gr. cat. 185, gr. or 32, rom. cat. 4, ev. lut. 1., ev. calv. 2, isr. 9. După limba maternă: Românĭ 218, Maghiarĭ 10 şi Germanĭ 5. Toţĭ şcolarii vorbescŭ limba română, „de asemenea vorbescŭ cu toţii după gradulŭ de desvoltare în mĕsură mai mare orĭ mai mică şi cea maghiară, perfectŭ însĕ vorbescŭ 42." Pe lângă acestea 34 de inşĭ vorbescŭ şi limba germână. Cei mai mulţĭ şcolarĭ suntŭ din părinţĭ agronomĭ, proprietarĭ micĭ de sine stătătorĭ. Celŭ mai mare contingentŭ l'au datŭ com. Bistriţa-Năsĕudŭ şi Solnoc-Dobêca.

La esamenulŭ de maturitate s'au insinuatŭ 16, dintre carĭ 9 s'au declaratŭ maturĭ ér restulŭ a fostŭ relegatŭ parte la unŭ esamenŭ de corecţiune, parte la repeţirea anului. Dintre cei maturĭ s'au aplicatŭ: la teologiă 4, filologiă 1, drepturĭ 2, comptabilitate 1 şi la comerciu 1.

Starea colecţiunei sciinţelorŭ naturale e următórea: 2945 animale sĕu părţĭ de animale, 1634 eseplare de plante, 2325 minerale, 105 aparate fisicale, 35 aparate chemice, 19 harte geografice, 2 globurĭ. Colecţiunea numismatică stă din 463 piese ér museulŭ istoricŭ de anticicităţĭ şi de arte 61. Colecţiunea pentru desemnulŭ liberŭ 1238 formulare şi 66 modele naturale, ér pentru desemnulŭ constructivŭ 226 formulare, 59 modele şi 101 instrumente. Aparate pentru gimnastică 151. Biblioteca profesorilorŭ stă din 2473 esemplare şi 3715 Tomurĭ.

Societatea de lectură a şcolarilorŭ, la care au luatŭ parte, ca membrii ordinarĭ, toţĭ şcolarii din cl. 7 şi 8-a, a ţinutŭ în decursulŭ anului (sub cond. prof. Gr. Pletosŭ) 1 şedinţă de constituire, 1 oficiósă, şi 11 literare. In şedinţele literare s'au cetitŭ 10 elaborate, 6 traducerĭ, 16 criticĭ apoi 2 (!) declamaţiunĭ. Biblioteca societăţii constă din 64 cărţĭ de studii şi 764 cărţĭ de lectură.

In decursulŭ anului şcol. au fostŭ stipendiaţĭ 2 studenţĭ.

Fondulŭ şcolarilorŭ lipsiţĭ în casŭ de morbŭ a avutŭ: percepţiunĭ 4650 fl. 50 cr. erogaţiunĭ 382 fl 72 cr. rĕmâne decĭ ca avere la finea anului 1890, 4268 fl. 05 cr.

Fondulŭ pentru rechisite la desemnŭ şi musică: percepţiunĭ 2661 fl. 78 cr., erogaţiunĭ 218 fl. 6 cr., rĕmâne: 2443 fl. 72 cr.

Fondulŭ societăţii de lectură (alŭ şcolarilorŭ: percepţiunĭ 2430 fl. 52 cr. erogaţiunĭ 55 fl. 37 cr., rĕmâne: 2375 fl. 17. cr.

Fondulŭ şcolarilorŭ sermanĭ: percepţiunĭ 880 fl. 56 cr., erogaţiunĭ 880 fl. 56 cr., prin urmare acestŭ fondŭ încétă de a esista cu finea anului 1890.

Fondulŭ Petru Puiu stă din 223 fl. 37 cr. şi „Fondulŭ Teodorŭ Dumbrava" din 65 fl. 55 cr.

Inmatriculările pentru anulŭ viitorŭ şcolasticŭ se vorŭ face în 1, 2 şi 3 Septemvre st. n.

Esamenele corectorii şi de privatişti se vorŭ ţine în 29, 30 şi 31 Augustŭ.

Convenţia de drumŭ de ferŭ româno-ungară.

Ministrulŭ ungarŭ, G. Baross, a depusŭ în camera ungară proiectulŭ de convenţiune încheiatŭ cu România cu privire la nouĕle joncţiunĭ de căi ferate cu România, ér regularea celorŭ vechĭ s'a încheiatŭ la Pesta la 2 Martie a. c. de d-nii G. Duca şi E. Lahovari din partea României şi de consilierii ministerialĭ Szabó şi Ludwigh din partea Ungariei. Étă diposiţiunile principale: Prin art. 1, părţile contractante se légă că în afară de joncţiunile dela Predealŭ şi Orşova, sĕ facă nouĕ legăturĭ prin Ghimeş-Palanca şi Turnu-Roşu-Riulŭ-Vadului. Prin art. 2 se stabilesce, că aceste legăturĭ trebue sĕ se facă până în celŭ mai târḑiu şese anĭ. Art. 3 prevede trimiterea unei comisiunĭ mixte la punctele de fruntăriĭ pentru a studia lucrările technice şi a stabili punctele de joncţiune. Prin art. 5 se convine, ca la fiăcare punctŭ de joncţiune sĕ se clădéscă câte o gară de fruntariă pe loculŭ celŭ mai apropiatŭ de hotarŭ; în casŭ când din causa greutăţilorŭ de terenŭ nu s'ar puté clădi două gărĭ, comisiunea mixtă va conveni pentru clădirea unei gărĭ comune. Cu tóte acestea (art. 6) fiă-care din contractanţĭ rĕmâne liberŭ a-şĭ clădi mai târḑiu o gară propriă, anunţândŭ despre acésta cu doi anĭ mai nainte cealaltă parte contractantă şi fără a-se plăti vr'o despăgubire. Ar. 9 esprimă dorinţa ambelorŭ părţĭ contractante ca construcţiunea şi esploatarea nouelorŭ linii ce se vorŭ lega, sĕ se facă pe câtŭ e posibilŭ în condiţiunĭ identice. Distanţa dintre şine s'a stabilitŭ la unŭ metru 435 m.m. Art. 12 prevede, că poliţia gărilorŭ de fruntăriĭ o au în primulŭ locŭ fucţionarii acelorŭ gărĭ. Deplina suveranitate în gara comună internaţională cu privire la serviciulŭ de justiţiă şi de poliţiă e reservatŭ (art. 13) pentru acelŭ Statŭ pe teritoriulŭ căruia se află gara; suntŭ însĕ unele reserve pentru delictele comise împotriva patriei şi altele. Funcţionarii gărilorŭ comune depindŭ, în ceea-ce privesce disciplina, statelorŭ respective. Art. 21 declară, că fiă-care punctŭ de joncţiune formézā o trecere vamală deschisă orĭ când pentru toţĭ călĕtorii şi pentru tóte mărfurile. La fiăcare gară de fruntariă (art. 22) vorŭ fi birourĭ vamale. După art. 33 gara din Predélŭ, care e proprietatea României, se recunósce ca gară internaţională.

O declaraţiune specială slabilesce relaţiunile privitóre la gara Predélŭ.

Logodnă. D-lŭ *Emiliu Filipŭ* face cunoscută fidanţarea sa cu d-ra *Asotta Coşieriu* din Alba-Iulia.

DIVERSE.

Frecuenţa staţiunilorŭ balneare. Ultimele liste ale diferitelorŭ staţiunĭ balneare arată la Ausse 4500 visitatorĭ, Franzensbad 5800, Gleichenberg 3500, Gmunden 5800, Graefenberg 1600, Hall 1850, Ischl 7400, Carlsbad 25,000, Marienbad 11,000, Mehadia 3500, Ostanda 10,000, Pyrmont 8500, Reichenau 2600, Reichenhall 4600, Teplitz-Schoenau 4500, Trencin Seplitz 3200, Breslau 3500, Wildbad-Gastein 3200.

Balonulŭ englesŭ. Balonulŭ, ce'lŭ construesce acum cunoscutulŭ electricŭ H. Maxim în oraşulŭ Crayfort, e aprópe gata. Balonulŭ va fi mânatŭ de unŭ şirofŭ, care pe minutŭ se succesce de 2500 de orĭ. Motorulŭ este o maşină de condesaţiune cu petroleu. Balonulŭ are o lungime de 110 urme şi o lăţime de 40 de urme.

Celŭ mai înaltŭ observatorŭ din Europa. In ultima şedinţă a Academiei de sciinţe din Parisŭ, d. Janssen a anunţatŭ pe confraţii sĕi că pléca la Chamonix. Merge în acestŭ oraşŭ cu scopulŭ de a conduce sondagele, ce vorŭ avé locŭ pe cele mai înalte piscurĭ ale Muntelui-Alb. Scopulŭ acestorŭ operaţiunĭ esecutate cu cheltuiala d-lorŭ Bischoffsheim şi ale baronului Rothschild, este de a se şci, décă stratulŭ de ghiaţă este atâtŭ de subţire pentru de a se puté atinge stânca şi ast-felŭ sĕ se construéscă pe acestŭ punctŭ celŭ mai înaltŭ din Europa unŭ obs rvatorŭ francesŭ.

O rectificare. — Vilhelm II n'are dreptulŭ se pórte titlulŭ de împĕratŭ alŭ Germaniei, căcĭ după constituţiune titlulŭ sĕu este acela de „împĕratŭ Germanŭ" — cee-ce nu este acelaşĭ lucru. Afară de acésta Helgolandejii, cu ocasia înălţărei unei statui în amintirea luărei acestei insule de Vilhelm alŭ II, s'a pusŭ următórea inscripţiune: „Majestatea Sa Impĕratulŭ Germaniei, rege alŭ Prusiei a intratŭ în posesiunea insulei în acestŭ locŭ; Spre amintirea ḑilei de 10 Augustŭ 1890." Comitetulŭ a fostŭ rugatŭ sĕ modifice acéstă inscripţiune punêndŭ în loculŭ cuvintelorŭ: „Impĕratulŭ Germaniei" pe acestea: Impĕratŭ Germanŭ.

Necrologŭ.

Georgiu Dogariu, proprietarŭ şi membru virilistŭ alŭ municipiului Aradului, în anulŭ alŭ 66 alŭ vieţii a reposatŭ la 10 (22) Iulie în Constanţa lângă Marea-négră, unde călĕtorise cu scopŭ de a-şĭ restaura sănĕtatea. Rĕmăşiţele pămêntescĭ, balsamate şi transportate la Aradŭ, s'au depusŭ acolo în cripta familiară în 4 Augustŭ s. n. — 'Lŭ deplânge întristata soţiă Ana n. Beck şi mai multe rudenii.

— **Emilia Florianŭ**, fostă elevă a şcólei de fetiţe române din Sibiiu şi fiica d-lui parochŭ gr. c. din Racoviţa, în urma unui repentinŭ morbŭ de palpitaţiunĭ de inimă, a rĕposatŭ în Racoviţă la 4 Augustŭ n. c. în anulŭ alŭ 18 lea alŭ etăţii. — O deplângŭ întristaţii părinţĭ cu fraţii ei Dionisiu, Aureliu, Traianŭ, Valeriu, Victorŭ şi Petru Florianŭ.

Fiă-le ţărîna uşóră!

Proprietarŭ: **Dr. Aurelŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ: Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ.

din 6 Augustŭ st. n. 1891

Bancnote românescĭ	Cump.	9 33	Vênd.	9 37
Argintŭ românescŭ	„	9 27	„	9.31
Napoleon-d'orĭ	„	9.34	„	9.38
Lire turcescĭ	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ	„	9.46	„	9 51
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	123.—	„	124.—
Mărcĭ germane		57.50	„	57.90

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 5 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	105 40
Renta de hârtiă 5%	101 70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 —
Bonurĭ rurale ungare	91.60
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	140.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.35
Renta de hârtiă austriacă	92.25
Renta de aurŭ austriacă	111.45
Losurĭ din 1860	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1026.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	335.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr	290.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.57
Napoleon-d'orĭ	9.39
Mărcĭ 100 împ. germane	57.95
Londra 10 Livres sterlinge	117 80

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel(eratŭ)	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9 07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5 51	
Aghiriş	7.49		6 12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11 10	8 20	6 18
Apahida	9.03	11.28	8 45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1,54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12 58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7 23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9 18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1 41		3.01
Predealŭ		2.26		3 31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4 28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4 53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5 46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12 38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4 46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ